

Folketingets formand

PUBLICERET: JANUAR 2017 | OPDATERET: APRIL 2026 | AF MARIE ØSTERGAARD KNUDSEN

Folketingets formand står i spidsen for Folketingets arbejde.

Folketingets formand, Søren Gade (V) har siden 2022 været formand for Folketinget. Hvert år, når Folketinget åbner den første tirsdag i oktober, skal medlemmerne genvælge formanden. © Thomas Borberg/Ritzau Scanpix

LÆSEGUIDE

Tæt på teksten

Teksten handler om, hvad det vil sige at stå i spidsen for Folketinget.

Læs teksten, og læg især mærke til:

- hvilke opgaver Folketingets formand har
- at Folketingets formand også er en slags tillidsmand for medlemmerne i Folketinget
- at Folketingets formand skal være neutral
- at du i opgaverne bl.a. skal læse en kort artikel og forholde dig til dens indhold.

FAKTA

Formænd for Folketinget siden 1994

- Søren Gade (V) 2022-
- Henrik Dam Kristensen (S) 2019-22

- Pia Kjærsgaard (DF) 2015-2019
- Mogens Lykketoft (S) 2011-2015
- Thor Pedersen (V) 2007-2011
- Christian Mejdahl (V) 2003-2007
- Ivar Hansen (V) 1998-2003
- Erling Olsen (S) 1994-1998

Leder af Folketingets arbejde

I arbejdet som formand for Folketinget indgår flere opgaver. Først og fremmest har formanden til opgave at sørge for, at lovarbejdet foregår, som det skal.

Danmarks love skal vedtages af et flertal af folketingets 179 medlemmer, men skal inden da behandles tre gange i folketingssalen.

Diskussioner og afstemninger i folketingssalen skal foregå efter særlige regler. Formanden sørger for, at disse regler bliver overholdt.

Eksempelvis skal folketingsmedlemmerne altid bruge for- og efternavn, når de henvender sig til hinanden. Den lidt højtidelige tone hjælper til, at medlemmerne ikke bliver ubehagelige eller nedladende over for hinanden, selv om de er uenige.

Folketingets formand og hans/hendes kollegaer har til opgave at planlægge og skemalægge lovgivningsarbejdet sammen med deres medarbejdere.

FAKTA

Opgaver for Folketingets formand

Ledelse af møderne i folketingssalen. Sørge for opretholdelse af en værdig forhandlingsform.

- Fastlægge Folketingets uge- og dagsprogram.
- Sørge for at Folketingets administration fungerer, og at budgettet holder.
- Arrangere konferencer, der skal forbedre Folketingets arbejde.
- Repræsentere Folketinget udadtil. Mødes med andre regeringsledere og formænd fra hele verden.
- Afholde møder med ledelsen af Grønlands Landsting og Færøernes Lagting.
- Arrangere Folketingets åbning, medlemsfester, konferencer og pressefester.

Fra Folketingets forretningsorden

§ 4

Stk. 1. Formanden drager omsorg for, at Folketingets arbejde tilrettelægges og afvikles på forsvarlig måde. Stk. 2. Formanden leder forhandlingerne i Tinget og sørger for opretholdelse af god orden og en værdig forhandlingsform. Ethvert medlem er pligtig at underkaste sig formandens afgørelse angående ordenens opretholdelse.

Folketingets forretningsorden er et regelsæt, der beskriver Folketingets arbejdsgang.

Kilde: Folketingets forretningsorden

Tillidsrepræsentant

De fleste arbejdspladser i Danmark har en tillidsrepræsentant. Det er en person, som taler på alle de ansattes vegne, dvs. en person, som man kan henvende sig til, hvis man har problemer. Ofte er det en person, som de fleste godt kan lide og har tillid til.

Folketingets formand er folketingsmedlemmernes tillidsrepræsentant og har derfor til opgave at lytte til Folketingets medlemmer, hvis de har arbejdsmæssige problemer.

Et stort hus

Hver dag sørger mange mennesker for, at Folketinget kan fungere optimalt:

- Vagter sørger for, at sikkerheden er i top – at kun de personer, som skal noget på Christiansborg, kommer ind, og at ingen fx har våben med.
- Rengøringspersonale gør rent i de mange værelser på slottet, og håndværkere vedligeholder bygningerne.
- Informationsmedarbejdere sørger for at fortælle skoleelever og andre besøgende om lovgivningsarbejdet i Folketinget.
- It-specialister sikrer, at internettet, telefoner og oplysningsskærme fungerer, som de skal.
- I alt er der ansat ca. 430 mennesker i Folketingets administration, og formanden er chef for dem alle.

Folketingets ansigt udadtil

Det er formandens opgave at repræsentere Folketinget i og uden for Danmark.

Formanden er således ofte på besøg i andre lande eller tager imod udenlandske formænd og regeringsledere. Besøger Folketinget udlandet, fx andre parlamenter, står formanden i spidsen.

Formanden tager også på Folketingets vegne imod danskerne. Det kan fx være:

- frivillige organisationer

- institutioner
- skoleelever
- kulturpersonligheder
- borgere, der har noget på hjerte.

De mange repræsentative opgaver giver formanden en særlig mulighed for at formidle, hvordan folkestyret virker, og hvilke muligheder der er for at deltage aktivt i det danske demokrati.

Folketingets ansigt udadtil, Officielle gæster og udenlandske delegationer, blandt andre præsidenter og ministre der besøger Folketinget, modtages af formanden. På billedet tager Folketingets formand Søren Gade (V) imod Ukraines præsident, Volodymyr Zelenskyj. © Søren Bidstrup/Ritzau Scanpix

Præsidiet

Formanden er ikke alene om at løse opgaverne. Han/hun er en del af Folketingets Præsidium, og det består af i alt fem medlemmer: Formanden og fire næstformænd.

Medlemmerne af Præsidiet udpeges efter et valg, og hver gang et nyt folketingsår indledes. Det er meget vigtigt, at Folketinges formand og medlemmerne af Præsidiet er neutrale. De skal ikke komme med alt for mange politiske udtalelser eller kommentere for meget på lovgivningsarbejdet.

Derudover er det vigtigt, at de ikke favoriserer deres egne. Hverken under debatterne i Folketinget eller i medierne.

Faglige spørgsmål

Find opgaven her

<https://samfundsfag.gyldendal.dk/spot-paa/folketingets-formand#70094ce5-c939-4d8a-8979-f0427a15179c>

1. Det neutrale Præsidium

Hvorfor er det vigtigt, at Folketingets formand og medlemmerne af Folketingets Præsidium er neutrale?

2. Færre udvalg

[Læs artiklen 'Søren Gade vil have færre udvalg fra næste valgperiode'](#)

- a) Hvad er hans begrundelse for at ændre antallet af udvalg?
- b) Hvad gør man i Norge og Sverige?
- c) Hvornår forventer Søren Gade, at den nye ordning træder i kraft?
- d) Undersøg, hvordan andre politikere forholder sig til Søren Gades plan.

3. Udlandsrejser

Undersøg, hvilke udlandsrejser Søren Gade har været på som formand for Folketinget. Hvad har formålet været?

4. Folketinget går i gang igen

[Klik ind på 'Folketinget går i gang igen'](#)

Skriv i punktform, hvad der foregår, når Folketinget mødes første gang efter folketingsvalget.

